

Posudek oponenta disertační práce

Student: Mgr. Pavel Bohm
Název práce: Specifika evakuace osob z anesteziologicko-resuscitačních oddělení
Doktorský studijní program: Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Civilní nouzová připravenost

Oponent: doc. JUDr. Ladislav Pokorný, Ph.D.
Pracoviště oponenta: Policejní akademie ČR, Fakulta bezpečnostně právní

1. Aktuálnost tématu disertační práce

Téma disertační práce je v současné době nepochybně vysoce aktuální. Žijeme v době, která přináší nové podoby bezpečnostních hrozeb, jež přinášejí i vysokou míru rizika poškození tak zásadních hodnot, jako jsou život a zdraví člověka. Mezi těmi mají speciální a citlivé místo mimořádné události ohrožující zdravotnická zařízení. Nejcitlivější pak ta oddělení, v nichž jsou ošetřováni imobilní pacienti. Je-li závažnost hrozby přímo úměrná povaze ohrožené hodnoty, pak ve zkoumaném případě jde o hrozby nejzávažnější. Byť je evakuace ARO zcela výjimečná (z 10 evakuací nemocnic od r. 2010 v ČR byla ARO evakuována jen ve 4 případech - s. 48), je při ní míra ohrožení životů a zdraví nejvyšší. Aktuálnost tématu vyniká tím spíše s ohledem na fakt, že většina plánů reakce nemocnic na mimořádné události neobsahuje jasné pokyny pro evakuaci, jak autor uvádí na s. 11.

2. Splnění cílů disertační práce

Autor si za hlavní cíl své disertační práce kladl 1. definovat výpočet časové náročnosti evakuace ARO, 2. definovat rozhodovací mechanismy při evakuaci ARO, 3. stanovit konkrétní hrozby a míru rizika pro transportované pacienty během evakuace. Cíl je vymezen korektně, účelně a zároveň ambiciózně, autor tohoto cíle podle mého názoru dosáhl.

Výzkum byl proveden velmi kvalitně a autor poskytuje východiska a doporučení k žádoucí změně zjištěných negativních výsledků.

Ve výzkumné části je provedeno vhodné vymezení předmětu zkoumání s přihlédnutím nejen k technickým aspektům evakuace, ale také k nepochybně přítomným a významným faktorům subjektivního charakteru, speciálně zvýšeného stresu pracovníků provádějících evakuaci.

3. Metody a postupy řešení

Při zpracování práce i v samotném výzkumu disertant použil metodu analýzy dostupných odborných zdrojů, syntézy a, experiment. K řešení vytyčených výzkumných záměrů tyto metody využil vhodným způsobem, oceňuji analýzu vskutku rozsáhlého a úctyhodného okruhu indexovaných pramenů, v empirické části pak především použití experimentu.

4. Výsledky disertační práce a konkrétní přínosy disertanta

Předložená disertační práce je ojedinělým dílem popisujícím opravdu specifickou problematiku evakuace ARO, která představuje při MÚ mnohdy nezbytnou a jedinou možnost jak čelit jejich následkům a snížit jejich rozsah. Práce v teoretické části přináší uspokojivý přehled současného stavu poznání zkoumané problematiky. Výzkum nemá, s vědomím limitů viz. s. 86 an., srovnání s jiným obdobným výzkumem ani u nás ani v zahraničí. Jde zjevně o jedinou analýzu evakuací za posledních 21 let, v jejímž rámci byla vytvořena ojedinělá analýza výskytu a vlivu rizik; vytvořena nová metodika výpočtu času evakuace a rozpracován vlastní rozhodovací algoritmus pro prioritizaci pacientů. Na místě je ocenit pečlivě

zpracovanou dokumentaci výzkumu, a přílohou část práce, a také úctyhodnou autorovu publikační produkci k tématu disertace a obecně bezpečnosti zdravotnických zařízení. Disertant zjevně úspěšně zúročil svou dlouholetou odbornou praxi a přímou zkušenost z pojednávané problematiky.

5. Význam pro praxi a rozvoj studijního programu Ochrana obyvatelstva

Pro praxi má zjevně význam zdařilé, přehledné a úplné zmapování stavu a vymezení zkoumané oblasti. Disertant práci zasvětil praktickým potřebám účinnějšího a efektivnějšího vymezení požadavků na řešení extrémních situací vyžadujících použití mimořádného opatření spočívajícího v evakuaci osob v přímé ohrožení života, a tomu přizpůsobil strukturu práce a jednotlivých kapitol, i vlastní úvahy o poznání, odhalení aspektů rozhodných pro nalezení optimálních postupů při rozhodování a o provedení a optimalizaci rozhodovacího algoritmu evakuace. Bezpochyby tak tím přispěl k rozvoji studijního programu Ochrana obyvatelstva.

6. Formální úprava disertační práce a její jazyková úroveň

Po formální stránce je práce zpracována pečlivě a na vysoké úrovni, odpovídá pravidlům stanoveným pro zpracování dokumentů. Práce je psaná kultivovaným, odborným a srozumitelným jazykem.

Text disertační práce je vhodně strukturován. V první části, která je převážně teoretická, zpracovává jednotlivé aspekty vymezující východiska samotného tématu práce, tedy charakterizuje zdravotnická zařízení v ČR, jejich jednotlivé typy, specifická oddělení zdravotnických zařízení, rozdělení a typy evakuací, evakuační plány a cesty a specifika evakuace ve zdravotnických budovách, a provádí přehled a analýzu třídících systémů. Tato část vytváří vhodná a žádoucí východiska pro část empirickou – provedený výzkum. V druhé části předkládá samostatný výzkum, který ve svém výsledku představuje inovaci na poli metodologie managementu přípravy a řešení evakuace, a vytváří nový algoritmus rozhodování a stanovení prioritizace evakuovaných pacientů. Text je formulován jasně a srozumitelně. Ojedinelé překlepy (s. 49, 50) nikterak nesnižují srozumitelnost a formální a jazykovou úroveň práce.

7. Připomínky a závěrečné zhodnocení disertační práce

Lze snad poznamenat, že autor by měl konkrétněji zhodnotit, do jaké míry se jeho závěry shodují či rozcházejí s existujícími relevantními normami týkajícími se této problematiky a explicitně vyjádřit, zda vidí potřebnost jejich změny a v jakém směru.

Otázkou snad může být, zda by nebylo vhodné posoudit relevanci rozlišení hrozeb charakteru intencionálního a neintencionálního, resp. zvážit možná řešení nových podob antropogenních hrozeb, např. kybernetický útok. Snad lze také zmínit vhodnost přesnějšího a důslednějšího rozlišování pojmů „hrozba“ a „riziko“ (např. na s. 42 či 51). To by mohlo přispět k jejich jednotnějšímu používání v intencích terminologického vymezení užívaného relevantní literaturou (Zeman, P. (ed.) Česká bezpečnostní terminologie. Masarykova univerzita. Brno 2002, s. 85 an., Eichler, J. Příspěvek do diskuse o pojmech hrozba a riziko. Mezinárodní vztahy č. 3/2001, s. 72-82 aj.)

Přes zmíněné drobné připomínky, které ovšem kvalitu předložené práce nikterak významně nesnižují, prohlašuji, že autor ve své disertační práci prokázal schopnost samostatné tvůrčí práce. Práce splňuje požadavky standardně kladené na disertační práce v daném oboru, je způsobilá k obhajobě, a proto ji k obhajobě doporučuji.